

Inhoud trainingsnummer 15:

Verzin zelf eens een valletje => pagina 2

Zoek de fout en bestraf ze => pagina 3

Voorstellingsvermogen => pagina 5

Verdediging => pagina 6

Combinaties (Spassky) => pagina 8

Huiswerk (Nr 14 en 15) => pagina 11

Op aanvraag geef ik een **schaakles "Hoe denk ik na ?"** op woensdag 26 Oktober van 15-17 uur. De les gaat door in Mechelen (clublokaal KMSK) en het lesgeld is 10 Euro. Maximum 20 deelnemers. **Vooraf inschrijven verplicht.**

Programma:

1. Theorie + voorbeelden: Welke zetten onderzoeken - Kandidaatzetten - Hoe diep berekenen ?
2. Praktijk training met oefeningen

Geschikt voor publiek min 1700 Elo (volwassenen en jeugspelers).

Mijn digitaal boek van "**20 educatieve analyses voor < 1700 Elo**" is beschikbaar.

Het kost **10 Euro** en bevat **20 (+1) partijen** waar ik de meest leerrijke **foutjes** uit distilleer in partijfragmenten, aangevuld met (meer dan 50) interessante **schaaktips**. Mijn **doelpubliek zijn schakers tussen 1300 en 1700 Elo**. Het boekje omvat 80 bladzijden en is uitgewerkt in de analysestijl die ik hanteer in de artikels "Partij-analyse".

Ik wens je veel leesplezier

Jan Gooris

schaaktraining.met.jan@gmail.com

De trainingsnummers verschijnen in 2011 op:

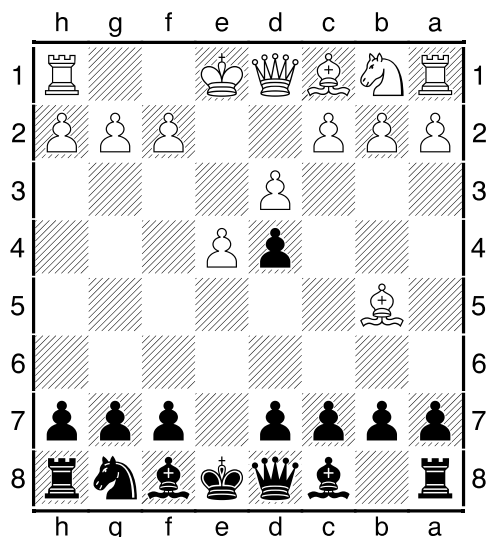
De 1e en 15e van de maand (dus 2 per maand),

behalve één enkel nummer in juli en augustus (telkens de 1e)

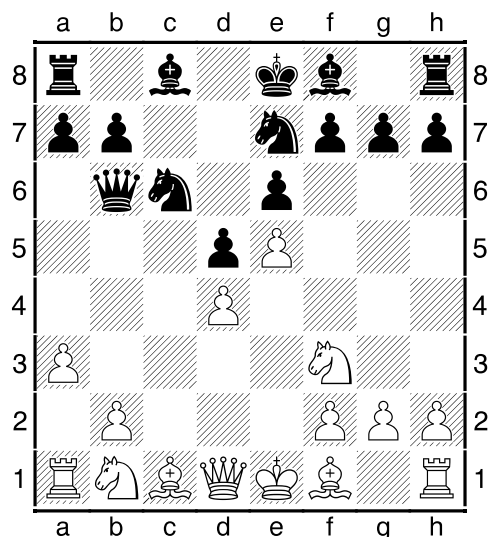
Verzin zelf eens een valletje ...

Hierbij een nieuwe aflevering waar we proberen de tegenstander in een valletje te lokken.

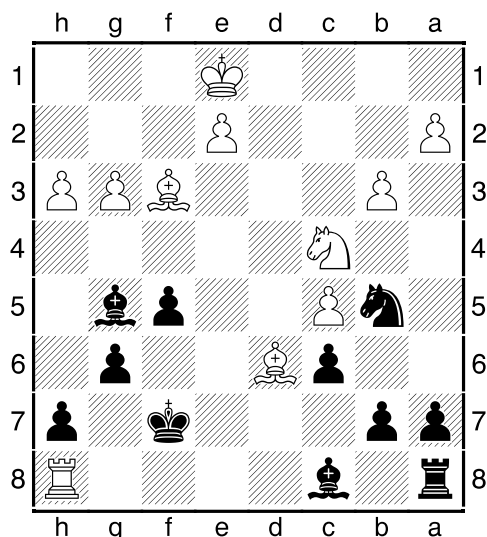
Nog eens herhalen dat **het aangeraden is dit te doen als je zelf slecht staat of wanneer het geen groot nadeel is als hij er niet intrapt**. Hieronder enkele opgaven waar je gevraagd wordt een valletje te bedenken. Een mogelijk antwoord staat in de betreffende voetnoot.

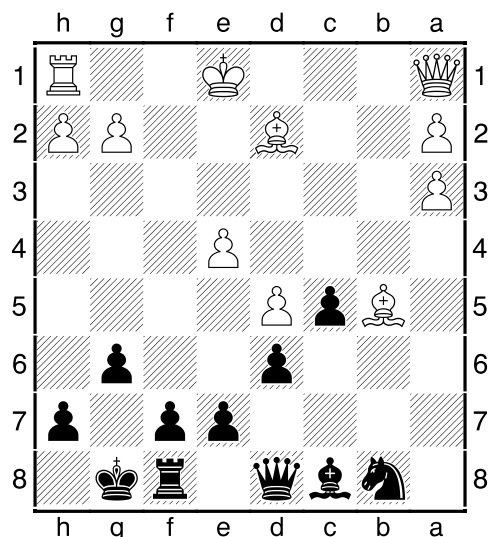
1. Zwart aan zet ¹.....

3. Wit aan zet.³

2. Zwart aan zet ²

4. Zwart aan zet⁴

1 Zwart probeerde hier met 1...a5 (met het idee 2.c6 3.b5 en stukwinst) Wit doorzag het echter en repliceerde 2.a4

2 Zwart speelde 1...Lf6! en "offerde" blijkbaar pion h7. Het idee is van na 2.Txh7? - Kg8 3.Th6 - Kg7 4.Lf4 - g5 de kwaliteit (terug) te winnen. Wit doorzag het valletje en ging dan ook niet in op het "pion-offer"

3 Wit speelt hier 1.Ld3 en het lijkt alsof zwart pion d4 mag slaan. Dit is echter fout wegens: 1...Px d4? 2.PxPd4 DxDd4? 3.Lb5+ en damewinst.

4 Met 1...e6 lijkt zwart te blunderen want 2.Lh6 lijkt kwaliteitswinst op te leveren want 2....Da5+ 3.Kf2 - DxLb5 4.Dg7 is mat.. Fout want zwart kan dan uitpakken met 2....Dh4+ en 3.DxLh6. Weer een voorbeeld waar een nul-verdedigd stuk ten onder gaat.

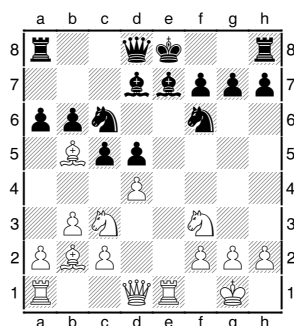
Zoek de fout en bestraf ze

Zoals ik schreef in mijn digitaal-boekje "20 educatieve analyses" moeten we allemaal werken aan het beter opmerken van gemaakte fouten zodat we die correct kunnen afstraffen.

Hierbij dan ook 6 partijen met telkens meerdere partij-fragmenten. Probeer de fouten te ontdekken in deze fragmenten en ze af te straffen. **Opgelet, om enigszins een gewone partij te simuleren zijn er niet in elk partij-fragment fouten te bestraffen. Aan jou om te vinden waar wel !!**

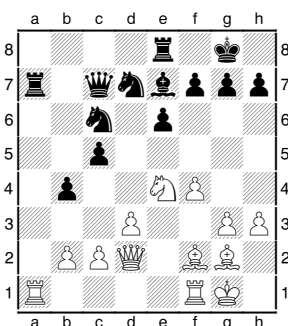
Ik hoop dat deze vorm van oefening je een betere neus geeft om fouten tijdens de partij te vermoeden. In elke partij heb je wit.

Partij 1:

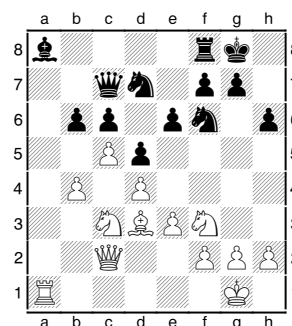
Stelling 1⁵

Partij 2

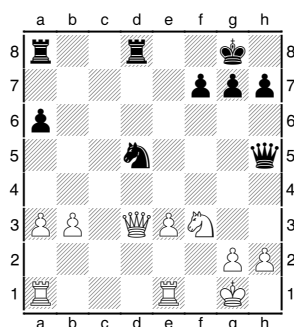

Stelling 4⁸

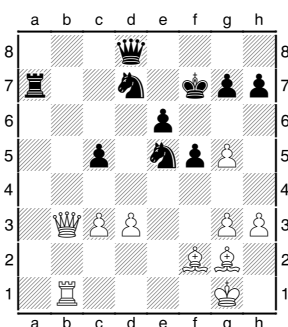
Partij 3

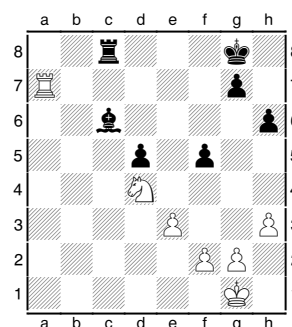
Stelling 7¹¹

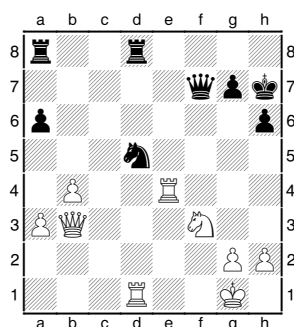
Stelling 2⁶

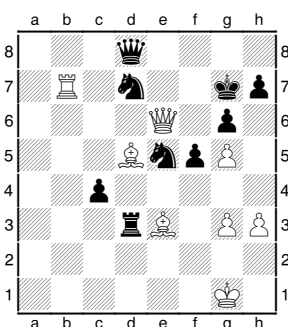
Stelling 5⁹

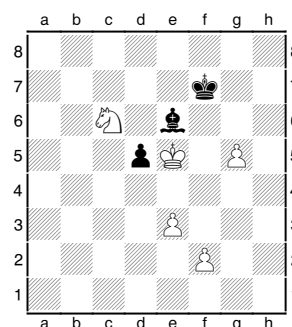
Stelling 8¹²

Stelling 3⁷

Stelling 6¹⁰

Stelling 9¹³

5 Sorry, geen bestraffing. 1.Lf1 of LxPc6 zijn goed genoeg.

6 Sorry, geen bestraffing. Er volgde 1.Tad1

7 Met 1.T4d4 heeft wit een fout afgestraft en doet hij stukwinst.

8 Sorry, geen bestraffing

9 Sorry, geen bestraffing

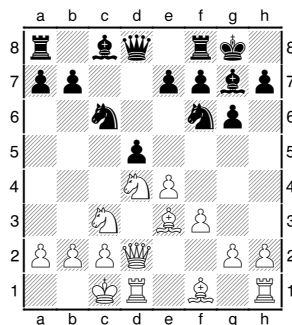
10 Met 1.DxPe5+ wint wit een stuk en de partij.

11 Sorry, geen bestraffing

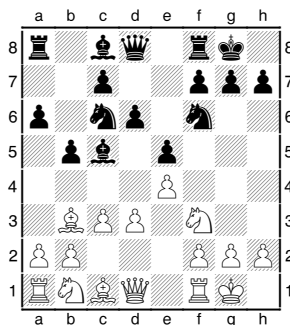
12 Met 1.Pxf5 wint wit niet enkel de f5-pion maar ook de g7 pion want er dreigt nu 2.Pe7+

13 Een makkie, met 1.Pd8 wint wit een stuk.

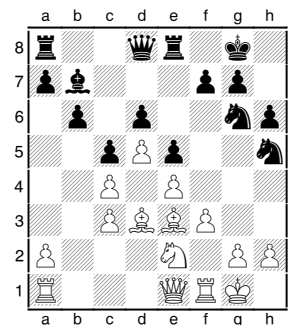
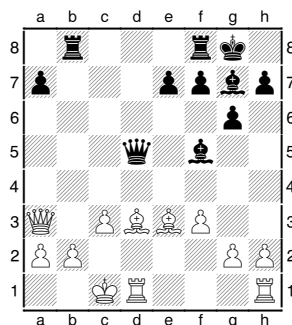
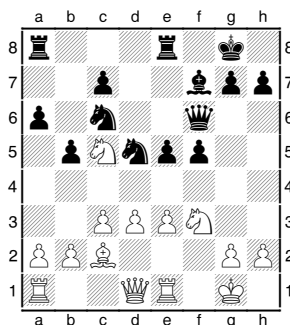
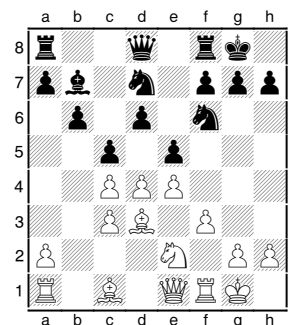
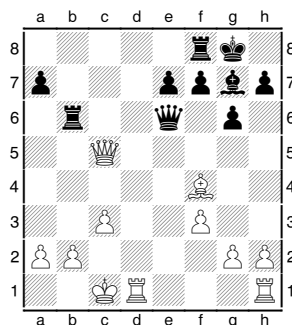
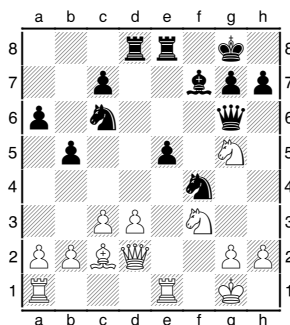
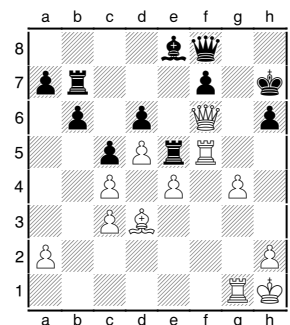
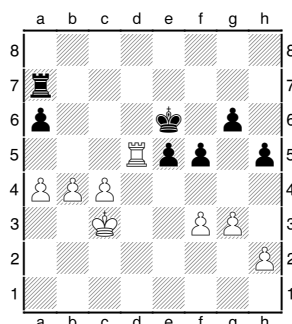
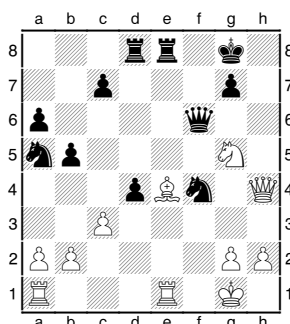
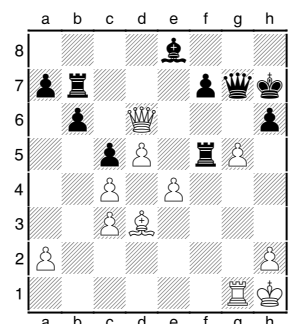
Partij 4

Stelling 10¹⁴

Partij 5

Stelling 14¹⁸

Partij 6:

Stelling 18²²Stelling 11¹⁵Stelling 15¹⁹Stelling 19²³Stelling 12¹⁶Stelling 16²⁰Stelling 20²⁴Stelling 13¹⁷Stelling 17²¹Stelling 21²⁵

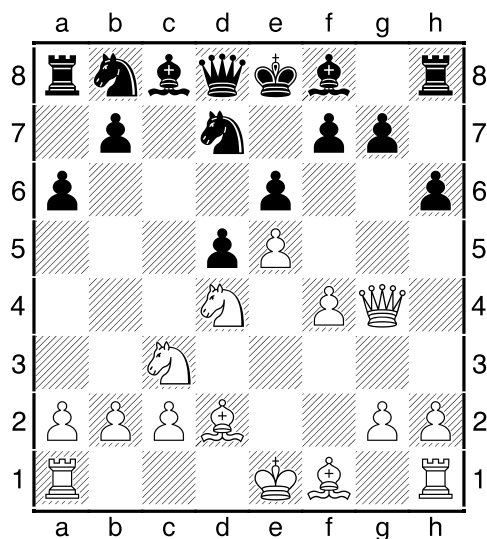
- 14 Met 1.PxPc6-bxPc6 2.exd5-Pxd5
3.PxPd5-cxPd5 4.Dxd5 pionwinst
15 Sorry er is geen bestraffing
16 Sorry er is geen bestraffing
17 Met 1.Ta5! en 2.b5 waarna pion valt, klaart wit de klus.

- 18 Sorry, geen bestraffing
19 Sorry, geen bestraffing
20 Na 1.d4!-Dh5 2.Lxh7+ pionwinst
21 Met 1.Ld5+ - (Kf8? 2.Dh8 mat of
PxLd5? 2.Dh7+ Kf8 3.Dh8 mat)
Pe6 (of Te6) 2.LxPe6 wit wint

- 22 Sorry, geen afstraffing
23 Sorry, geen afstraffing.
24 Met 1.g5! (dreigt 2.g6+ aangezien
er op 2...fxg6 3.DxDf8 volgt) heb
je een vernietigende aanval. Ook
1.TxTe5-dxTe5 2.Dxe5 is goed
25 Sorry, geen afstraffing. Gewoon
1.exTf5 is goed genoeg.

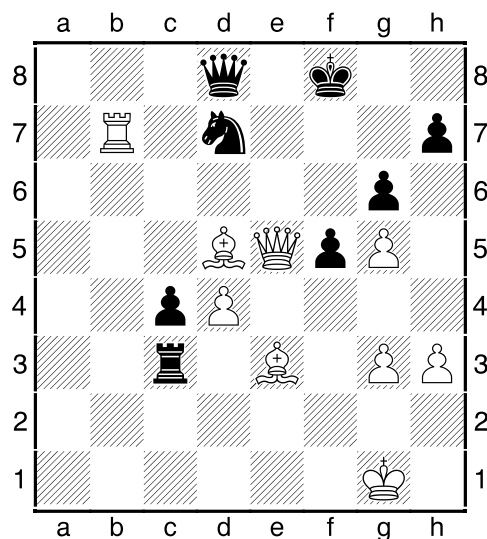
Voorstellingsvermogen

Hierbij enkele oefeningen om het vooruit berekenen beter in de vingers te krijgen. Je voert de opgegeven zetten uit (zonder bord) en je geeft de oplossing op de vraag.

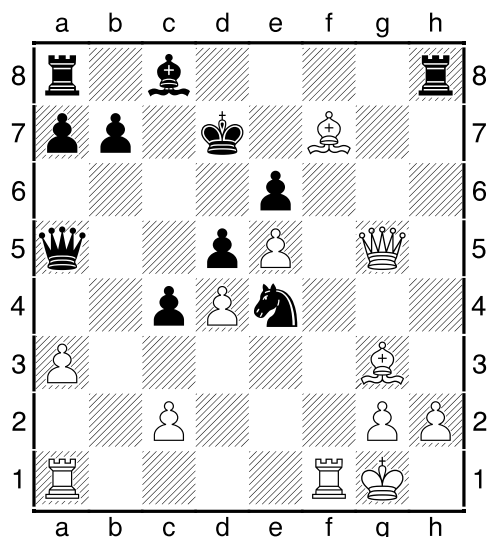
Er volgt:

1.Pxe6 fxPe6 2.Dg6+ - Ke7 3.Pxd5+ - exd5
4.Lb4+ - Pc5 (anders is het mat) 5.LxPc5 -
Kd7 6.e6+ - Kc7 7.Lb6+ - KxLb6 en dan ?²⁶

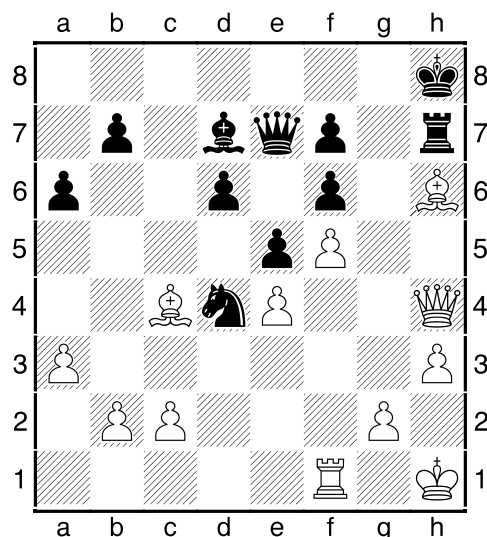
Er volgt:

1.Dh8+ en dan kondigt U charmant "mat in 2 zetten" aan. Zie je ook hoe het moet ?²⁸

Er volgt:

1.Dg7 - Dd8 en hoe geeft wit nu mat in 2 ?²⁷

Er volgt:

1.c3 - Pc6 2.Tf3 - Df8 3.Dxf6+ - Tg7 4.Tg3
- Pd8 4.LxTg7+ - Kg8 5.Dh6- Pe6 en hoe
klaart wit de klus ?²⁹

²⁶ Wit speelt dan 8.e7+ (aftrekschaak) en 9.exd8. Nu de rook is opgetrokken even de materiaalbalans maken; Wit heeft dan een dame en 1 pion voor 2 stukken. Een goede zaak dus.

²⁷ Wit speelt 1.Le8+ (dubbelschaak, en dan weten we dat de Koning MOET spelen) - KxLe8 (er is niets anders) 2.Df7 mat

²⁸ Na 1.Dh8+ volgt er 1....-Ke7 2.Df6+ Ke8 en 3.Df7 mat

²⁹ Wit geeft mat met 6.Dh8 mat.

Verdediging

In de schaakliteratuur zijn er weinig oefeningen over "verdedigen". Hierbij wil ik je enkele oefeningen aanbieden in dit verband.

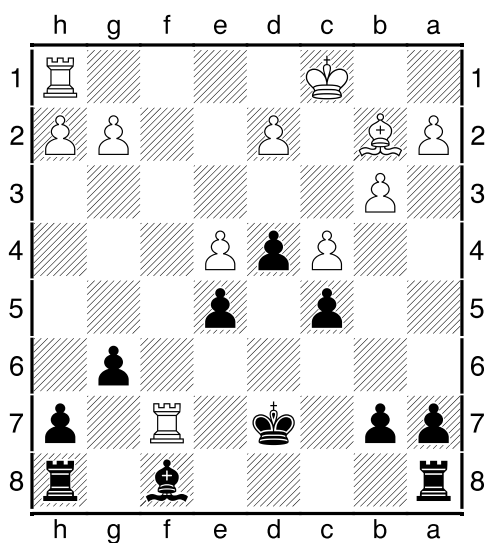
Voor alle duidelijkheid, verdedigen is in principe moeilijker dan aanvallen, want je moet telkens de dreiging(en) vooraf zien en er dan een remedie voor verzinnen.

Voor de volgende diagrammen zijn het telkens dezelfde vragen

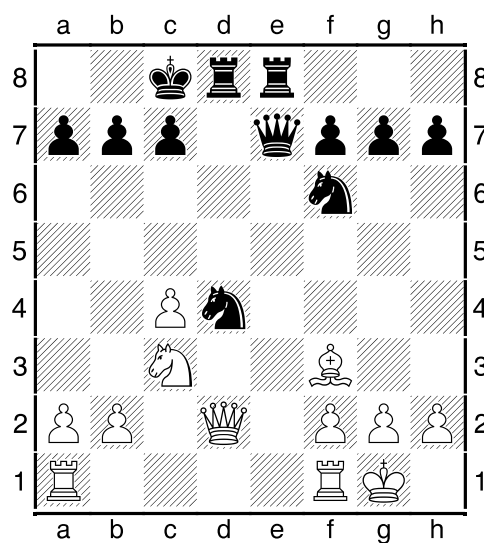
" **1. wat is de dreiging**

en **2. welke mogelijke zetten zie je om dit te verdedigen**

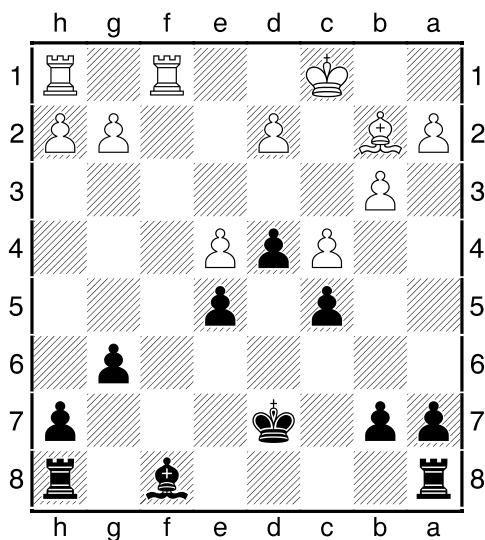
en **3. welke zet kies je ?**" De oefeningen gaan van gemakkelijk naar (half)moeilijk.

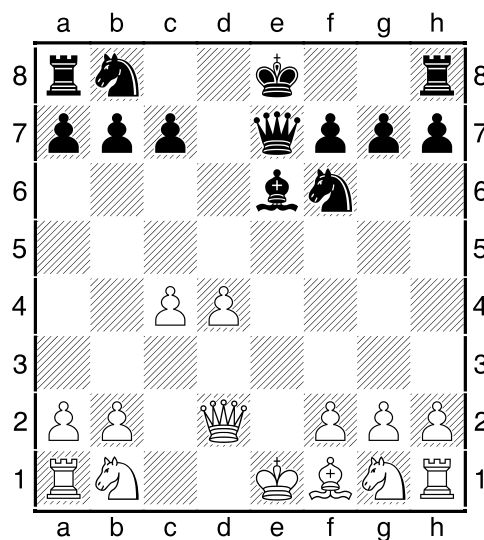
Verdediging 1

Verdediging 3

Verdediging 2

Verdediging 4

Oplossing:**Verdediging 1:**

Zwart moet iets doen aan het schaak maar opletten dat hij pion b7 niet verliest.(= **Dreiging**)
Zwart heeft 7 mogelijke zetten : Ke6(Ke8) of Kd6(Kd8) of Kc6(Kc8) of Le7, doch de meeste hebben nadelen. Inderdaad, Kc8 blokkeert Ta8 en al de andere zetten (behalve **Le7 en Kc6**) verliezen pion b7

Conclusie: de beste verdediging is hier ofwel Le7 ofwel Kc6

Verdediging 2:

Hier is de **dreiging** dat Tfl kan binnendringen op f7.

Indien mogelijk willen we dit verhinderen en dan lijken er slechts 3 zetten die dat kunnen verhinderen. Deze zijn: Ke8 - Ke7 en Ke6.

De voor- en nadelen van elke zet ?

- Ke8 : verhindert de verbinding der torens op de 8e rij
- Ke7 : blokkeert deels Lf8
- Ke6: geen nadelen, hij verdedigt daarentegen nog de ongedekte pion op e5.

Conclusie: de beste zet is hier Ke6

Verdediging 3:

Wat dreigt er ? **Zwart dreigt** 1....-PxLf3+ en dameverlies.

Wat zijn nu de mogelijke verdedigingen ?

Ik som ze even op met hun voor- en nadelen:

- 1.Kh1 : is onvoldoende omdat er nog steeds 1....-PxLf3 volgt en wit iets moet doen met zijn dame en dus het paard niet kan nemen op f3 (stukverlies)
- Welke damezetten zijn er?
1.De3 (1....-DxDe3 en pionverlies) of 1.Dg5 (1....-PxLf3 en een open gebroken koningsstelling) of 1.Dd1 (hindert de torens enigszins) of 1.Df4 en 1.Dd3 (geen belangrijke nadelen)
- 1.Pd5 (1....-PxLf3+ en een open gebroken koningsstelling)
- 1.Ld5! (met aanval op Pd4!)

Conclusie: er zijn 3 zetten die "aanvaardbaar" zijn (zonder diepgaande berekeningen), dit zijn **1.Df4 of 1.Dd3 of 1.Ld5**.

Persoonlijk zou ik voor 1.Df4 kiezen omdat dit het minst gevaarlijkst lijkt.

Verdediging 4:

De **zwarte dreiging** is dat Le6 speelt waardoor Ke1 schaak staat. Dus dreigt er bijvoorbeeld concreet 1....-Lxc4+. Anderzijds **dreigt zwart ook** 1....Pe4 en na een witte damezet 2....-Db4+.

Beide dreigingen zijn niet dramatisch, maar zwart heeft dus toch heel wat aanvalsmotieven en dus een gezonde compensatie voor zijn geofferde pion.

Wat kunnen we met wit nu daaraan doen ?

Hierbij de zetten waaraan ik zou denken. Ik geef er telkens ook de voor -en nadelen bij.

- De ontwikkelingszetten **1.Le2 of 1.Ld3 of 1.Pc3 of 1.Pf3 of 1.Pe2** laten allen 1....-Lxc4 toe.
- Op de pionzet **1.d5?** volgt 1...-Lxd5+ en op **1.c5?!** kan zwart 1....-Lxa2+ spelen en is er een vreselijk gat op d5 dat zwart goed zal gebruiken.
- Er blijft dus nog **1.Kd1 of 1.De2 of 1.De3**.

Gezien de "open-stelling" is het raadzaam dat de koning niet in het centrum blijft, dus Kd1 is niet zo goed. Anderzijds verhindert 1.De2 de verdere ontwikkeling van Lf1.

Uiteindelijk blijkt dat 1.De3 geen belangrijke nadelen heeft (op Db4+ kan immers Dc3), en dus is dit de beste zet.

Combinaties van een Wereldkampioen: Boris Spassky

Boris Spassky (1937) is een Russische schaker die wereldkampioen was van 1969 tot 1972.

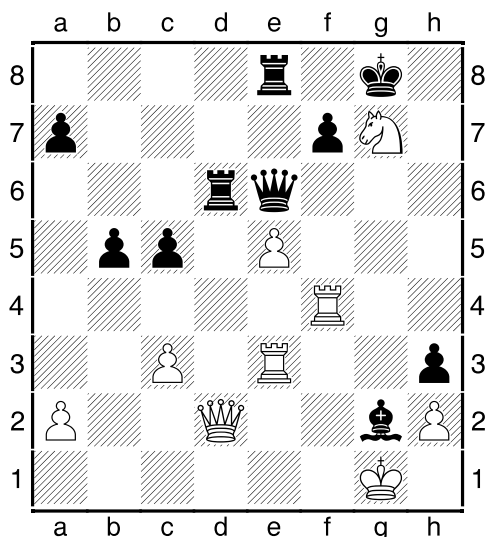
Spassky gold lange tijd als 'de jongste'. Hij was de jongste eerste-categorie speler (10 jaar) de jongste kandidaat-meester (13 jaar) en de jongste meester (allemaal titels in de Sovjet-Unie). Hij was voor Bobby Fischer ook de jongste grootmeester; die titel verwierf hij in 1957.

In 1955 bereikte Spassky voor het eerst de finale van het kampioenschap van de Sovjet-Unie. In dat jaar werd hij ook jeugdwereeldkampioen in het jeugdkampioenschap georganiseerd te ... Antwerpen. In 1966 mocht hij aantreden voor een match om het wereldkampioenschap tegen Tigran Petrosian, maar verloor nipt (11½-12½).

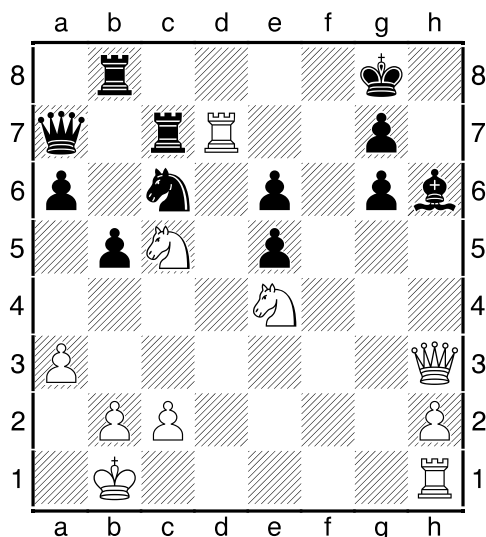
In 1969 mocht hij het opnieuw proberen en kon hij Petrosian met 12½-10½ verslaan en werd daarmee wereldkampioen. In 1972 moest hij in Reykjavik de titel afstaan aan Bobby Fischer, die Spassky in een match vol conflicten met 12½-8½ de baas bleef.

In 1976 kreeg hij toestemming om met een Française te trouwen en in Frankrijk te gaan wonen. In 1992 speelde hij een inofficiële 'revanchematch' met Fischer die hij verloor met 12½-17½.

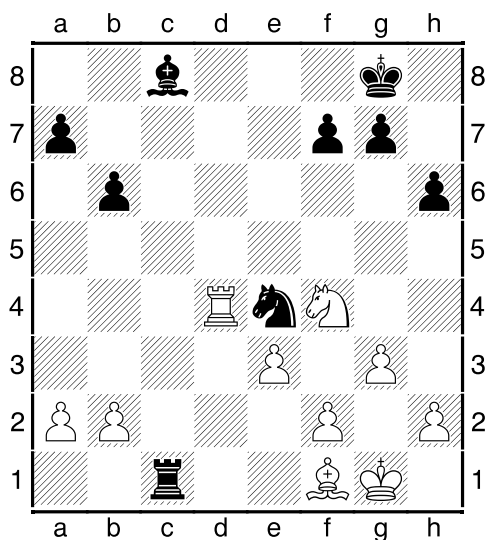
Hieronder enkele combinaties van hem. (Indien zwart is het bord gedraaid) Tips achter combi 10.

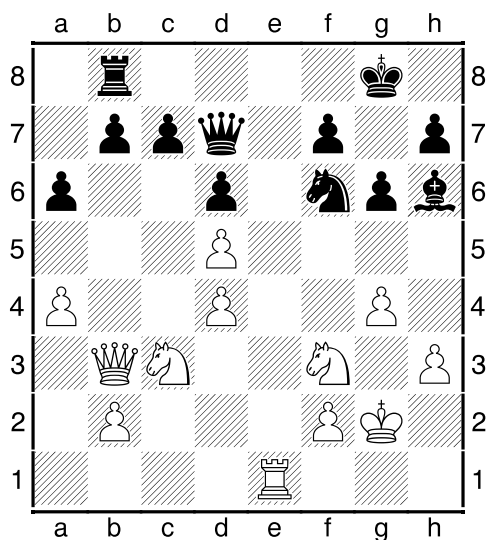
1. **Spassky** - Smyslov (1953) ☺ ☺ ☺

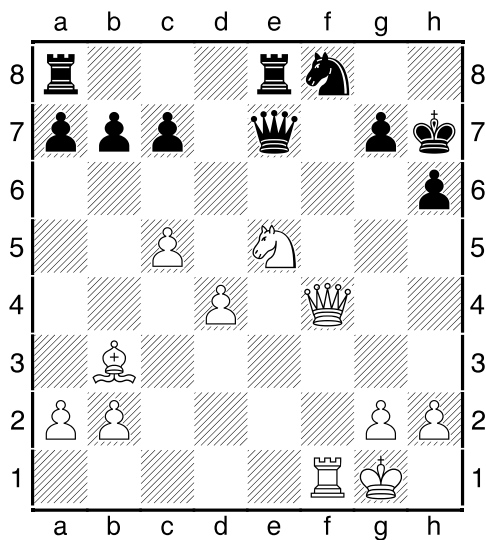
3. **Spassky** - Tolush (1958) ☺ ☺ ☺

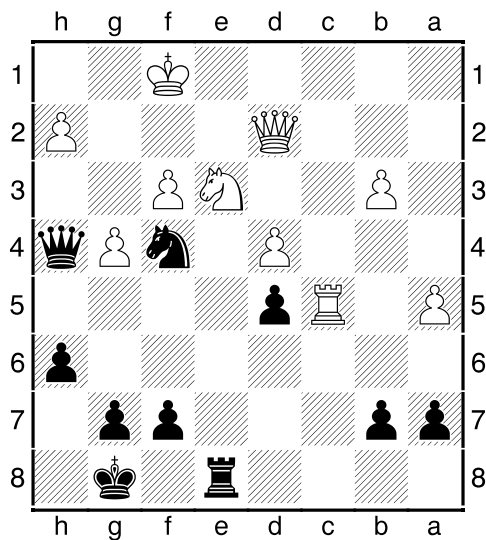
2. **Spassky** - Lehmann (1957) ☺ ☺ ☺

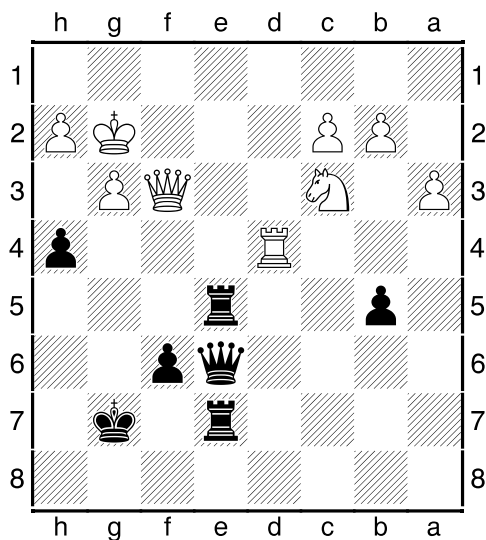
4. **Spassky** - Vasiukov (1959) ☺

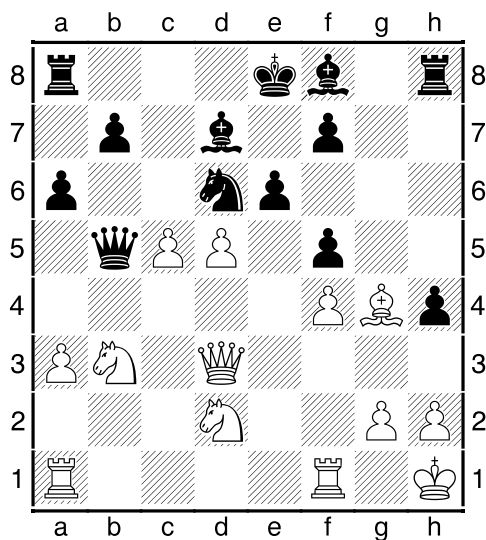
5. Spassky - Bronstein (1960) ☺ ☺ ☺ ☺

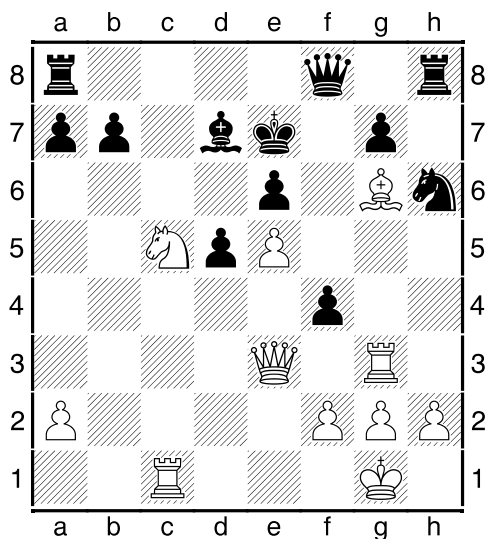
8. Petrosian - Spassky (1969) ☺ ☺ ☺ ☺

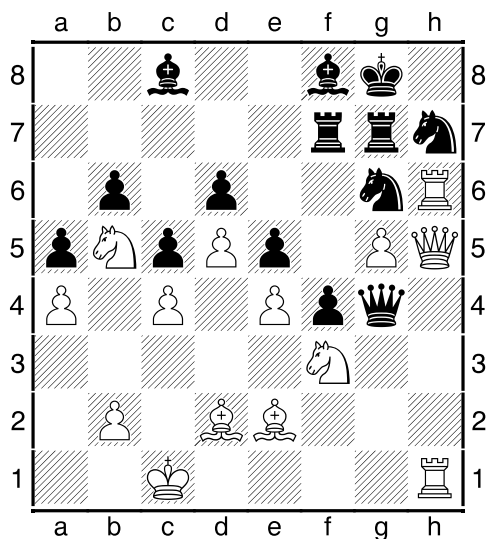
6. Averbach - Spassky (1961) ☺ ☺ ☺

9. Spassky - Fischer (1972) ☺ ☺ ☺ ☺

7. Spassky - Osnos (1963) ☺ ☺ ☺

10. Spassky - Fischer (1992) ☺ ☺

Tips ivm Spassky:

Gebruikte afkortingen:

V1 = Vermoeden 1, t.t.z. nul-verdedigd punt

V2 = Vermoeden 2, t.t.z. schaakzetten

V3 = Vermoeden 3, t.t.z. gebrek aan ruimte

1. V2

2. Pe4 hangt ...

3. V1 + penning

4. vork

5. V2

6. V2 + V3

7. V3

8. V2 + V1

9. V3

10. V1

Oplossingen combinaties Spassky:

Opgave	Score	Oplossing
1	3	1.PxDe6! want op 1...-TxDd2? volgt 2.Tg3+ - Kh7(8) 3.Th4 mat.
2	3	1.Pd3! (1.TxPe4? -La6 of 1.Pe2?! - Te1 2.TxPe4 - La6 of 2.Td8+ - Kh8 3.TxLc8 - Pd2 en zwart wint zijn stuk terug) - TxLf1+ 2.KxTf1 - La6 3.Kg2 en wit heeft een kwaliteit gewonnen
3	3	1.Dxe6 - Kh8 2.DxPc6! en stukwinst (2....TxDc6 3.TxDA7)
4	1	1.g5! en stukwinst.
5	4	1.De4+ - g6 (Kh8 2.TxPf8+ en 3.Pg6+ met dameverlies) 2.TxPf8! (elimineert de verdediging van g6) - DxTf8 3.Dxg6+ - Kh8 4.Pf7+ en wit wint de dame
6	3	1.h3+ - Kg1 (Kf2 2.Tf5 en damewinst want op 2...-Tf4 volgt De1 mat) 2.Te1+ - Kf2 3.Tf1+! - KxTf1 4.De1 mat.
7	3	1.Da3! en zwart kan Tg3 niet slaan met 1....-fxTg3 wegens 2.Pxb7 mat.
8	4	1.Dh3+ - Ke1 (Kg1 2.TxPe3 - DxTe3 3.Dg2 mat) 2.TxPe3 - DxTe3 3.Pg2+ damewinst
9	4	1.Dc3! - en zwart verliest materiaal want er dreigt nu 2.a4! en dameverlies. Verkeerd was 1.DxDb5?! - PxDb5 en zwart is ontsnapt.
10	2	1.TxPg6 - DxRh5 2.TxTg7+ - TxTg7 3.TxDh5 en wit heeft een stuk gewonnen

Totaal score

Bij een score van:

meer dan 25 zit je zeker boven de 2000 Elo

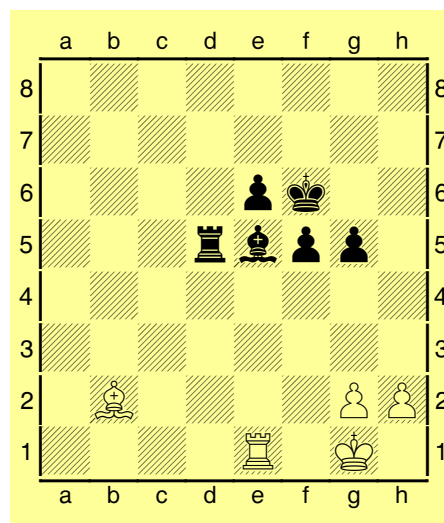
tussen 20 en 25 zit je ergens rond 1800 Elo

tussen 15 en 20 rond de 1500 Elo

Opgave huiswerk nr 15

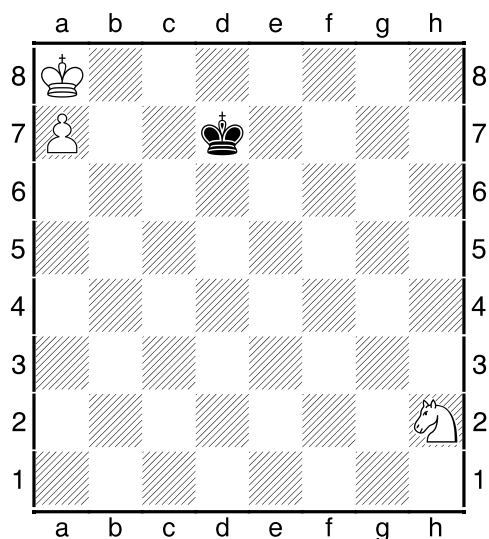
Wit aan zet.

Moet wit hier opboksen tegen het zwarte overwicht, of is er misschien een combinatie mogelijk? Tenslotte staat Le5 toch nul-verdedigd

Oplossing huiswerk nr 14

In deze opgave moest je LOGICA gebruiken.

Zwart aan zet.

Zwart wil **Kc8** of **Kc7** spelen teneinde Ka8 niet uit het hoekje te laten en aldus remise te behalen.

De vraag is echter welke zet hij moet kiezen zodat Ph2 geen roet in het eten kan strooien. De éne zet is remise, de andere is verloren. Wat is de LOGICA?

Antwoord:

In deze stelling zijn er maar 2 stukken die kunnen spelen. Dit zijn Kd7 en Ph2. Het zal dus een zaak van de juiste tempo-zetten worden.

Een paard controleert bij elke zet een andere veldkleur. Het staat nu op zwart, en controleert dus witte velden. Als het speelt, komt het op wit te staan en zal het noodgedwongen zwarte velden controleren. Vervolgens weer de witte, en weer de zwarte enz.

Onze zwarte koning doet eigenlijk net het zelfde als hij tussen c7 en c8 pendelt. Hij gaat ook van een wit naar een zwart veld en omgekeerd.

De enige reden waarom de koning dit niet zou kunnen blijven doen is wanneer het paard hem verbiedt om naar die kleur te gaan. Hoe zou dit kunnen?

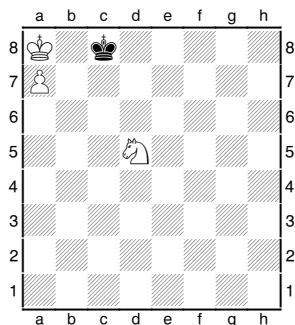
Dit kan enkel als op dat ogenblik het paard die betreffende veldkleur zou controleren waar onze koning naar toe wil.

Nemen we een voorbeeld:

onze koning staat op wit (c8), en is nu aan zet. Hij wil dan naar c7 (zwart veld).

Dit kan hij enkel met zekerheid als het paard veld c7 (zwart) niet afdekt, of dus als het paard niet op een wit veld staat (a6 of b5 of d5 of e6 of e8).

M.a.w., als hij op wit staat (c8) en moet spelen, mag er geen paard op wit staan.

Zwart aan zet verliest omdat hij niet naar c7 kan.

Wit aan zet is remise omdat Pd5 moet spelen en de controle over veld c7 moet prijsgeven.

Een gelijkaardige redenering is van toepassing als onze koning op c7 (zwart) zou staan en naar c8 (wit veld) wil gaan.

Hier geldt dan, als hij op zwart staat (c7) mag er geen paard op zwart staan (b6 of d6 of e7).

Met deze kennis is de keuze van de juiste zet in het diagram nu veel eenvoudiger.

Aangezien Ph2 op zwart staat, en dus witte velden controleert gaan we met onze koning naar zwart.

Conclusie: 1...Kc7! maakt remise.

Schaaknieuws

Zaterdag 17 september 2011 gaf **GM Loek Van Wely** in Waregem een simultaan.

Je kan hem hierbij aan het werk zien tijdens zijn rondgang.

<http://www.youtube.com/watch?v=BfZa4UvrNeY>

In de partij tegen jeugdspeler Tomme Lowie kreeg Loek het bijzonder benauwd.

Op onderstaande link kun je het einde van de partij volgen tegen Tomme Lowie. Loek gaf toe dat Lowie gewonnen stond, maar haalde toch met enig geluk nog remise.

<http://www.youtube.com/watch?v=wxdlgAnjfGM>